Hukuk Bölümü 2011/251 E. , 2012/21 K.

- 2247 SAYILI YASA'NIN 14. MADDESINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ GEREKTIĞI HK.

- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14
- İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU (2577) Madde 2

"İçtihat Metni"

Davacı : A.G.

Vekilleri : Av.O.S., Av. İbrahim Tunçdemir

Davalı : (Adli Yargıda) Hasımsız

(İdari Yargıda) İl Nüfus ve Vat. Müd. adına Sivas Valiliği

O L A Y : Davacı vekili, iskan amacıyla Sivas Çayyurt mahallesi pafta:145, ada:722, parsel:34'de bulunan taşınmazın F.G. ve iki çocuğuna tahsis edildiğini, söz konusu taşınmazda F., M. ve A.'in her birinin 1/3 paya malik bulunduklarını, F. ve A. için tapuda soyadı ilavesi ve baba isminin tashihi yönünde dava açılarak alınan kararların kesinleştiğini, M.'nin geldiği Sivas'ta küçük yaşta ölmesi nedeni ile nüfus kayıtlarına tescilinin yapılamadığını, ancak tapu kaydında malik olarak görüldüğünü, MK.'nun 29. Maddesinde "nüfus sicilinde kaydı bulunmaz ise, keyfiyet herhangi bir delille isbat edilir" hükmünün bulunduğunu, çıkarılan veraset belgesinde ise M.'nin nüfusta kaydının bulunmaması nedeni ile davacı A.'in tek mirasçı olarak görüldüğünü, davacının yasal menfaatinin söz konusu bulunduğunu, bu nedenle küçük yaşta ölen ve nüfusta kaydı bulunmayan M. Göleli'nin nüfusa kaydının yapılmasına ve ölüm kaydının düşürülmesine karar verilmesi istemiyle, 22.7.1997 gününde adli yargı yerinde dava açmıştır.

SİVAS 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ;14.10.1997 gün ve E:1997/394, K:1997/428 sayı ile, davanın geniş bir özetini yaptıktan sonra, ibraz edilen veraset belgesine göre muris F.G.'nin tek mirasçısı olarak davacının görüldüğü, celp olunan taşınmaza ait tapu kaydının incelenmesinde ise 34 parselin 1/3 oranında F., M. ve A.'e ait bulunduğunun anlaşıldığı; davacının iddiasını tanıkla ispat edeceğini belirtip tanığını ikame ettiği, duruşmada dinlenen tanık Necmettin Kalkan'ın yeminli beyanında; davacı tarafı tanıdığını, babaları bulunan S. ile kendi babasının arkadaş olduklarını, bu ailenin A. isimli bir çocuğu ile bir de kızlarının bulunduğunu, Erzurum-Pasinlerden göçmen olarak geldiklerini, kendisinin 1943 yılında askere gittiğini ve kesin olarak bildiğine göre bir Mart ayında komşuları olan ailenin 6-7 yaşlarında kızlarının öldüğünü duyduğunu, babasının da kendisinden yardım istemesi üzerine gidip bir sağlık memuru çağırdığını, hatta kız çocuğunun defnedilmesi sırasında mezarlıkta düşerek kolunu kırdığını, bu itibarla askere de 6 ay geç gittiğinden durumu kesin olarak bildiğini, yani davacının bir kız kardeşinin doğduğunu ve öldüğünü bildiğini belirtip tutanağı imzalamış olduğu; davacının tanık beyanına bir diyeceğinin bulunmadığını belirttiği, davalı idare temsilcisinin ise taktiri mahkemeye bıraktığını ifade ettiği; davacının iddiasının, celp olunan veraset belgesi, tapu kaydı ve dinlenen tanık anlatımı karşısında kısmen sabit olduğu, davacının babası S. ile annesi F.'dan doğup 1943 yılında ölen bir kız kardeşinin bulunduğunun tanık beyanı ile doğrulandığı; ancak, bu çocuğun nüfusa kaydedilmesinin ve ölüm kaydının düşürülmesinin idari bir işlem olması itibari ile davacının murisleri S. ve F.'dan olan ve 1943 yılında ölen M. isimli bir kardeşinin bulunduğunun kabulüne karar vermenin gerekmiş olduğu gerekçesiyle; açılan davanın kısmen kabulü ile, Muris S. ile F.G.'nin M. isimli bir kızlarının doğduğunun ve 1943 yılında öldüğünün TESBİTİNE, M.'nin nüfusa kaydedilmesi ve ölüm kaydının düşürülmesi idari bir işlem olmakla davacının bu yöndeki taleplerinin reddine karar vermiş; bu karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu defa; S. ve F.'dan olma M.'nin nüfus kaydına işlenmesi için İdare'ye başvurarak, MakbuIe Göleli'nin nüfusa kaydedilerek 1943 yılında ölüm kaydı ile birlikte işlenmesini istediklerini, İdarenin dilekçelerine bugüne dek olumlu bir yanıt vermediği ifade ederek; İdare'nin 18.4.2011 gün, 22325 evrak kaydındaki başvurularına ilişkin eylemsizlik işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle, 6.7.2011 gününde idari yargı yerinde dava açmıştır.

SİVAS İDARE MAHKEMESİ;19.7.2011 gün ve E:2011/1180, K:2011/1025 sayı ile, 2577 sayılı Kanunun 2. maddesinde idari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırının düzenlendiği, madde hükmüne yer verdikten sonra; idari işlemlerin, idari makamların kamu gücüne dayanan, idare işlevine ilişkin olarak yaptıkları, tek yanlı, doğrudan uygulanabilir nitelikte ve ilgililerin hukuki durumlarını etkileyen irade açıklamaları olduğu, 2577 sayılı Yasanın 2. ve 11. maddesi hükümlerine göre idari işlemlere karşı yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden hukuka aykırı oldukları iddiasıyla menfaatleri ihlal edilenler tarafından idari yargıda iptal davası açılabileceği gibi; idari dava açılmadan önce idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenerek, bu istemin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması üzerine de iptal davası açılabileceği; 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 1. maddesinde ise, bu Yasanın amacının, kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medeni durumuna, uyrukluğuna ve bunlardan meydana gelebilecek değişikliklere ait doğal ve hukuki olayların belirlenip saptanması, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılması, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanının oluşturulması, nüfus kayıtları ile adres bilgilerinin ilişkilendirilmesini sağlamak olduğu; 35. maddesinde de kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydının düzeltilemeyeceği ve kayıtların anlamını ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhlerin konulamayacağı, ancak olayların aile kütüklerine tescili esnasında yapılan maddi hataların nüfus müdürlüğünce dayanak belgesine uygun olarak düzeltileceği kuralına yer verilmiş olduğu; dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, davacı vekili tarafından 18.4.2011 tarihli dilekçe ile Sivas Valiliğine başvuruda bulunularak, Sivas Çayyurt Mahallesi Cilt:007Aile sıra:00174- Sıra: 001 kaydında bulunan S. ve F.'dan olma müvekkil A.G.nin kız kardeşi olan M. Göleleli'nin nüfusa kaydedilerek M.'nin 1943 yılında ölmüş olması nedeniyle ölüm kaydının da nüfus kaydına işlenmesi yönünde talepte bulunulduğu, herhangi bir cevap verilmemesi üzerine de söz konusu zımni ret işleminin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığının anlaşıldığı; davalı idarenin, dava konusu olaydaki görev ve yetkisinin, 5490 sayılı Yasanın aktarılan maddelerinden de görüleceği üzere, yasalar uyarınca kendisine verilen nüfus kayıtlarını aslına uygun olarak düzenlemekle sınırlı bulunduğu; bu bağlamda, geçmişte yaşadığı iddia edilen kişinin yaşayıp yaşamadığının idarece tespiti ve bu duruma ilişkin kayıtların düzeltilmesi mümkün olmayıp, ahvali şahsiyeye ilişkin olan bu hususun tamamen adli yargı yerinin görev alanına girmesi nedeniyle davanın görüm ve çözümünde adli yargı merciilerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle; davanın 2577 sayılı Kanununun 15/1 -a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekilinin olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi yolundaki başvurusu üzerine, İdare Mahkemesi'nce adli yargı dosyası da getirtilmek suretiyle, her iki yargı yerine ait dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, A. AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp S. BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 06.02.2012 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Anayasa'nın 158. maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olduğu belirtilmiş; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir…", 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir." denilmiştir.

Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Olayda, Asliye Hukuk Mahkemesince işin esası incelenerek; açılan davanın kısmen kabulü ile, Muris S. ile F.G.'nin M. isimli bir kızlarının doğduğunun ve 1943 yılında öldüğünün tespitine, M.'nin nüfusa kaydedilmesi ve ölüm kaydının düşürülmesi idari bir işlem olduğundan davacının bu yöndeki taleplerinin reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Görüldüğü üzere, İdare Mahkemesinin kararı görevsizlik kararı olmasına karşılık; Asliye Hukuk Mahkemesinin kararı, idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, adli ve idari yargı yerleri arasında görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmek mümkün değildir.

Bu durumda, olayda, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 06.02.2012 gününde Üye Eyüp S. BAYDAR'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.